

methode om de sociale kosten en externe effecten van de milieu-verontreiniging en relatie tot de volksgezondheid te meten. Tegelijkertijd zal er een poging worden gedaan, een praktisch gericht onderzoek te verrichten binnen een bepaalde regio. Met dit wetenschappelijk onderzoek beoogt Dr. KRUISINGA een methode te doen ontwikkelen, die ertoe kan bijdragen dat bij de planologische en economische besluitvorming meer rekening kan worden gehouden met de maatschappelijke aspecten, in het bijzonder met die op het terrein van de bevordering en het behoud van de gezondheid van mens en milieu. (*Persbericht Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid*, 30 oktober.)

Zestig-jarig bestaan van „Het Ivoren Kruis”. — In Tiel, waar 17 jaar geleden met de drinkwaterfluoridering werd begonnen en het tandbederf bij kinderen thans tot op de helft is teruggebracht, komt „Het Ivoren Kruis” op 26 november a.s. in de Stadsschouwburg Agnietenhof bijeen ter herdenking van het 60-jarig bestaan van de vereniging. Onder het motto „Gaaf houden - Nu en straks” zal hierbij een scala van mogelijkheden worden gepresenteerd om de preventie van tandbederf verder te bevorderen.

Inspraak in het ziekenhuis. — De aanmelding bij Kerk en Wereld te Driebergen voor de conferentie op 18 en 19 november, onder de titel „Inspraak, een kwestie van mentaliteit en structuren”, verliep dermate enthousiast dat een tweede conferentie noodzakelijk bleek. Deze tweede conferentie, die identiek is aan die op 18 en 19 november, wordt gehouden op 13 en 14 januari 1971. De conferentie, georganiseerd in samenwerking met de Raad voor kerk en ziekenzorg van de Nederlands Hervormde Kerk, is bestemd voor leidinggevende verpleegkundigen uit alle ziekeninrichtingen. De complexiteit van de problematiek rondom de inspraak heeft Kerk en Wereld ertoe gebracht, deze conferentie op het programma te zetten. Het vinden van nieuwe organisatievormen en structuren is van groot belang, maar de inspraak is niet minder ook een kwestie van mentaliteit. Hoe kunnen mensen volwaardig functioneren als er nieuwe structuren zijn gevonden? De mentaliteit die ons in staat stelt met elkaar een echt gesprek te voeren, een gesprek waarin ieders bijdrage volledig tot zijn recht komt; die mentaliteit waarin ieders inzicht wordt gehonoreerd, moet worden ontwikkeld. Het ziekenhuis zal door inspraak in het beleid beter aan zijn doelstelling kunnen beantwoorden. Dit stelt Dr. J. C. J. BURKENS in een artikel in *Het Ziekenhuiswezen* van december 1969, waarin hij vergelijkingen trekt met de algemene ontwikkeling in de maatschappij en met het feit dat de ziekenhuisleiding thans niet voldoende profiteert van de ervaring die bestaat in allerlei geledingen van de medewerkers.

De conferentie, die zowel op structuurvragen als op mentaliteitsvragen betrekking heeft, stelt ook modellen voor overleg aan de orde, waaraan functionarissen uit verschillende ziekeninrichtingen (o.a. Dr. P. BIENBROODSPOT en Ir. C. A. J. TEN BOOM) een bijdrage zullen leveren. De psycholoog Drs. C. WAALDIJK en de socioloog Drs. I. P. VAN LEERDAM, beiden stafdocenten aan de sociale academie De Horst te Driebergen, verlenen medewerking aan de opzet van deze conferentie. De leiding van de conferentie berust bij de dames A. S. MANNEKE en C. J. WIGBERS, conferentieleidsters van Kerk en Wereld.

Aanmelding voor deze conferentie kan schriftelijk of telefonisch geschieden bij Kerk en Wereld, conferentiesecretariaat, De Horst 1, Driebergen, telefoon 03438-2241. Van de deelnemers wordt een tegemoetkoming in de onkosten gevraagd van f 45,— per persoon.

Tweede NISSO literatuurrapport. — Het Nederlands Instituut voor Sociaal Sexuologisch Onderzoek heeft het tweede NISSO-literatuurrapport betreffende „Vrijwillige sterilisatie” het licht doen zien. Het is bij het NISSO verkrijgbaar tegen de kostprijs (f 7,50), door dit bedrag over te maken op girorekening 1367444 t.n.v. de penningmeester van het NISSO te Zeist, onder vermelding „Literatuurrapport Sterilisatie”.

Congressen, vergaderingen, cursussen

— De *Nederlandse Vereniging voor Psychosomatisch onderzoek* en de *Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose* organiseren op 12 december 1970 in het Jan Swammerdam Instituut, 1e Const. Huygensstraat 20 te Amsterdam een gecombineerde vergadering over het onderwerp „Begeleiding van de Astma-patiënt”; aanvang 10 uur. Sprekers: Prof. Dr. E. JANCIK, De medische begeleiding. — Coreferent Dr. R. L. CORNELISSEN. — Mej. TH. MEYER, Mensen met astma: medemensen of astma-patiënten — Coreferent mevr. P. VALKENBURG. — Prof. Dr. PH. PINKERTON (Engeland), Management and after-care of childhood astma. — Coreferent Dr. W. A. J. KOOPER. — Prof. Dr. J. J. GROEN, Psychofysiologie van de astma-patiënt. — Coreferent Prof. Dr. G. J. TAMMELING.

Inlichtingen bij Dr. H. MUSAPH, Cath. van Rennesstraat 30 te Amsterdam. Introductie is toegestaan.

— *Boerhaave cursus „Nieuwe ontwikkelingen in de verloskunde en gynaecologie van belang voor de huisarts”* op 11 en 12 december 1970 te Leiden. De cursus staat onder leiding van Dr. R. H. GEVERS, Dr. F. B. LAMMES en Prof. Dr. A. SIKKEL. Sprekers: Mej. F. J. VAN DER BEEK, Het intra-uteriene spiraal. — Dr. G. J. BREMER, Kritische inspectie van de verlostas. — E. GOORMANS, Langwerkende progestativa als anticonceptie; Ovulatie-inductie. — Prof. Dr. A. A. HASPELS, De Pil-er-na. — Dr. F. B. LAMMES, Diagnostiek en behandeling van abortus imminens. — Dr. J. H. RUYTS, Behandeling asphyxie door de huisarts. — Prof. Dr. A. SIKKEL, Voetangels en klemmen bij de praenatale zorg; Motivatie en alternatieven bij geboorteregeling. — Prof. Dr. L. I. SWAAB, Steriliteit: waar begint de huisarts, waar eindigt hij?; De pil - zin en onzin. — J. WILDSCHUT, Gynaecologische endocrinologie, een doolhof? Gynaecologische endocrinologie, een wegwijzer.

Plaats: Collegezaal IV, Gorlaeus Laboratoria (Chemie Complex), Verlengde Wassenaarseweg, Leiden. Dit complex ligt op ongeveer 2 km van het station en van het viaduct Oegstgeest/Rijksweg 4. Er is ruime parkeergelegenheid. Tijdens de cursus zijn de deelnemers te bereiken onder telefoonnummer 01710-48333 toestel 4700 of 4702.

Cursusgeld: f 35,—.

Aanmeldingen vóór 1 december 1970 bij het Secretariaat van de Boerhaave Commissie voor Voortgezet Onderwijs, Academisch Ziekenhuis, Leiden.

Inlichtingen bij het Secretariaat van de Boerhaave Commissie, telefoon 01710-47222, toestel 2797.

— De *Nederlandse Vereniging Beademingscentra* houdt een wetenschappelijke vergadering op 28 november 1970 te Leiden. Aanvang 10.30 uur. Sprekers: J. J. VAN ZANTEN, Beademing van zuigelingen. — J. C. CHOUFFOUR, Behandeling van ademhalingsstoornissen bij trauma capitis. — P. DE GRAAF, Postoperatieve behandeling na thymectomie bij myasthenia gravis. — Mevr. J. C. B. HAGENOUW TAAL, Demonstratie van een langdurige beademde zuigeling.

Belangstellenden die deze vergadering willen bijwonen, worden verzocht dit mee te delen aan het Hoofd van de Intensive Care Unit van het Academisch Ziekenhuis te Leiden, J. J. VAN ZANTEN.